

Obrazložitev natečajnega predloga pod šifro 32074:

Avtorji namesto najbolj običajnih poslovnih stavb v oblikah kocke ali kvadra, ki so lahko sestavljene, izvotljene ali popačene, predlagajo stavbno (mega)strukturo s fraktalnim ustrojem in kristalinsko obliko. Nova poslovna stavba spominja na umetni relief skalne gmote ali z malo več fantazije na značilno tekočo, organsko obliko ledene gore. Z nenavadno, edinstveno obliko stavbe in njenimi pripisanimi pomeni so avtorji ponazorili proces preobrazbe družbe Petrol iz trgovca z naftnimi gorivi v dobavitelja zelene energije in ga temu primerno označili. Dinamična oblika stavbnega volumna se iz višinskega poudarka povezane stavbne strukture na križišču stopničasto spušča vzdolž ceste preko sedla med vogalnim in severnim stolpom v obliki najnižje, ozelenjene terase v park za stavbo. Nepravilno, topološko obliko stavbne gmote, ki se stopničasto dviguje in spušča v skladu z urbanističnimi parametri, podpira enotna stavbna struktura na pravilni modularni mreži. V nadaljnjem procesu razvoja zasnove so avtorji uspeli z odvzemanjem oziroma izvotlitvami iz amorfne stavbne gmote odlikovati na vogalu vhodno nišo, pred stavbo, vzdolž ceste arkadno preddverje, v ozadju, proti parku, pa pokriti trg. Z odvzemanjem in izvotlitvami znotraj stavbne gmote so oblikovali vertikalne in horizontalne prazne volumne notranjih atrijev, kamor so postavili vertikalne komunikacije in orientirali delovne prostore. Notranji atriji so prostori vsestranskih komunikacij, ki ustvarjajo občutek povezanosti uporabnikov in obiskovalcev stavbe. Občutek povezanosti še pogloblja skoraj popolna preglednost notranjih poti, odvijanja delovnih procesov in dogajanja v celotni stavbi. Individualni delovni prostori so razporejeni po zunanjem obodu stavbe, skupni proti notranjim atrijem. Stavbna struktura je na ta način povezana navznoter, s prazninami osvetljenih atrijev, navzen pa s padajočimi zelenimi terasami, ki so podaljški delovnih in družabnih prostorov. Predlagana modularna prostorska struktura zagotavlja vse možnosti za povsem prožno organizacijo in svobodno oblikovanje bolj zaprtih individualnih kot skupnih odprtih in večnamenskih delovnih prostorov, ki so po večini združeni v vogalnem pisarniškem stolpu.

V skladu s povezano, vsevkjučujočo značilnostjo prostorskih struktur, je tudi predlagana krajinska ureditev parka in tlakovanih površin vikorporirana v arhitekturo. Strehe stavbne strukture v obliki ozelenjenih teras se stopničasto spuščajo in prelijeje v park izza stavbe. V tem smislu je tudi park, kot del odprtega javnega prostora, oblikovan na enotni mreži po tako imenovani metodi računalniške pikselizacije zelenja in reliefnih oblik, ki podobno kot fraktali sestavljajo samopodobno strukturo celote.

Vhodi, dostopi in dovozi v pritličju stavbe in v klet so smiselno razporejeni po vseh straneh oboda. Zasnovani so glede na vrsto obiskovalcev, nadzor in režim dostopa do različnih programskih sklopov, ki so bolj internega, poljavnega ali javnega značaja. Programski sklopi so organizirani okoli treh jeder vertikalnih komunikacij, postavljenih v notranje atrije. Po tlorisu in prerezu različnih višin so razporejeni v tri programska težišča, ki pa so prožno zasnovana in med seboj povezana za različne scenarije uporabe. V najvišjem, južnem delu je sklop delovnih prostorov in uprave, v severnem, nižjem delu so večnamenski delovni in družabni prostori, med tem ko najnižji, srednji del javnega poslovnega lobbyja pod obešeno večnamensko dvorano povezuje obe programske težišči in zagotavlja preglednost odvijanja notranjega življenja in dogodkov v stavbi.

Organizacija kleti je enostavna in pregledna. Garaža s sredinskimi klančinami je razvita po obodu, med tem, ko so posebni prostori za parkiranje koles, motociklov in arhiv v prvi kleti ter tehnični prostori strojnic s klimati v drugi kleti razporejeni v srednjem pasu med tremi jedri vertikalnih komunikacij.

Konstrukcija pritličja in nadstropij stavbe ima obliko prostorske mreže, ki jo sestavljajo podporni jekleni in nošeni armirano bestonski montažni elementi, raporejeni po enotni mreži v modulu 3x3m. Zaradi malih razponov je konstrukcija videti vitka in deluje lahkotno, hkrati pa omogoča z opuščanjem vmesnih podpor svobodno oblikovanje prostorov po dolžini ali globini. Preko notranjih atrijev so vsi delovni prostori v stavbi enakovredno naravno osvetljeni in vidni. Poleg tega zagotavljajo prazni notranji volumni odlične pogoje za energetske učinkovito hlajenje, ogrevanje in prezračevanje zaprtih in odprtih prostorov znotraj stavbe.

Ocena natečajnega predloga

Sodobna trajnostna gradnja temelji na neposrednem prenosu projektne dokumentacije v pripravo in sestavljanje vseh konstrukcij, elementov in podpornih sistemov v stavbno strukturo s podporo računalnika. Predlagana stavba je v tem smislu zasnovana po metodi informacijskega modeliranja med seboj povsem skladnih in povezanih struktur, pogonskih ter nadzornih omrežij. Zamišljena je v obliki kompleksne prostorske strukture, sestavljene iz enostavnih, modularnih gradnikov, ki so primerni za industrijsko pripravo in industrijski način montažne gradnje. Predlog je pripravljen tako, da zagotavlja popoln nadzor in obvladanje odvijanja tako vseh postopkov gradnje stavbe kot tudi njenega upravljanja in vzdrževanja, ki koristi zmožnosti računalnikov.

Prostorska struktura stavbe je računalniško generirana tako, da jo bo mogoče tudi zgraditi s pomočjo popolne in podrobne, vseobsegajoče računalniške informacije ter jo tudi upravljati s pomočjo pametnih sistemov kot obvladljiv, sosodvisen organizem. Na takšnih izhodiščih zamišljena zasnova stavbe povsem odgovarja metodi informacijskega modeliranja zgradb (BIM) in jo s svojo strukturo podpira.

Predlagano zasnovo torej podpira zamisel o popolni digitalizaciji gradnje od izdelave projektne dokumentacije, njenega prenosa v izdelavo in sestavljanje vseh gradnikov in omrežij stavbe, njene uporabe, upravljanja in vzdrževanja. Nova poslovna stavba bo postala prepoznavna ikona informacijske dobe vendar z vsemi atributi arhitekture, ki se izraža s prepoznavnimi oblikami polnega in praznega prostora.

Edinstvena oblika stavbe je nastala po metodi parametričnega modeliranja, s katero so avtorji amorfnemu gmoto z urbanističnimi parametri določenega največjega stavbnega volumna prilagodili dejavnikom lokacije in specifičnim zahtevam optimalnega funkcioniranja programov v stavbi. Pri tem so s postopki odvzemanja in izvotljenja stavbno gmoto navzven in navznoter smiselno razčlenili na posamezne prostorske sekvence, s čimer je dobila stavbna struktura svoj značaj in prepoznavnost.

Celovito zastavljena in dosledno izpeljana inovativna zasnova je rezultat poznavanja sodobnih metod in tehnologij, ki spreminjajo razumevanje gradnje, uporabnosti in upravljanja pisraniških stavb v prihodnost. Nova poslovna stavba in sedež družbe Petrol bo s svojo posebno obliko in odprto strukturo zagotovila udobno in spodbudno delovno okolje v prostorih, ki jih bo mogoče skozi čas poljubno organizirati in povezovati za različne namene, poslovne in družabne dogodke. Čeprav je predlagana zasnova sodobne poslovne stavbe v obliki zapletene prostorske strukture že na videz zahtevna, so avtorji projekt tako zastavili, da obeta enostavno izvedbo in zanesljivo delovanje stavbe.

Odločitev žirije

- Po temeljiti oceni poročevalcev natečajni predlog odgovarja vsem pogojem natečaja in ustreza tudi pričakovanjem tako naročnika kot ocenjevalne komisije. Poleg tega v primerjavi z drugimi natečajnimi rešitvami odgovarja verodostojno na vsa zastavljena vprašanja o izvedbi gradnje in pametnemu upravljanju stavbe, da bo lahko skozi čas vzdrževala visoko raven funkcionalnosti in gospodarnosti odvijanja poslovnih procesov in spremljajočih dogodkov. Vsestransko domišljen predlog poslovne stavbe, ki naj bi postala ikona in zaščitni znak nove, trajnostne poslovne vizije družbe, je v tej meri prepričala natečajno komisijo, da je zavrgla pomisleke o tem ali potrebuje Ljubljana na tem mestu ikonično arhitekturo. S temi razlogi je komisija natečajni rešitvi pod šifro **32074** soglasno prisodila prvo mesto med devetimi natečajnimi predlogi in predlaga naročniku, da izbrano zasnovo nove poslovne stavbe tudi izvede. Poleg tega žirija predlaga, da naj naročnik in izbrani projektant v nadaljnjih fazah razvoja projekta podrobneje uskladi funkcionalno zasnovo poslovne stavbe z organizacijsko strukturo družbe.

Prof. Janez Koželj, udia